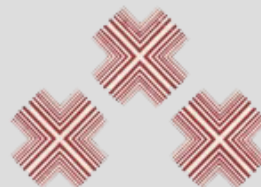

GAISMAS TAKA

*Rēzeknes - Aglonas diecēzes un Rēzeknes
Latgaliešu kultūras biedrības laikraksts*

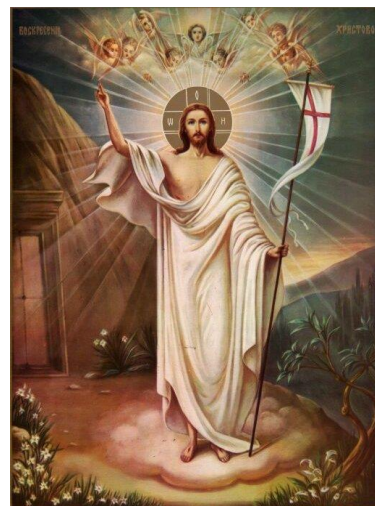
Nr. 2 (87), 2015.

Kunga Augšāmcelšanās – notikums, kas skar cilvēka nākotni

Divi notikumi ir cilvēces vēstures neatņemamas sastāvdaļas: piedzimšana un nāve. Tas, kas notiek cilvēku dzīvē starp šiem diviem notikumiem, katrā atsevišķā gadījumā ir citādāks, tikai šie abi fakti nemainās nekad: dzimšana un nāve ir konstantas un iekļauj cilvēka dzīves vēsturi cietos, nepārkāpjamos un nepārvaramos rāmjos. Mūsu dzīve, mūsu ikdienas pieredze cilvēka dzīvi tieši tā arī parāda – kā ierobežotu un neizbēgamai nāvei nolemtu.

Mēs rīkojam kristības, ejam uz bērēm, pastāvīgi reģistrējam grāmatās dzimšanas un nāves gadījumus, ierakstām tos kartotēkās, anketās, aptaujās. Šīs divas robežas, piedzimšana un nāve, ir pārlicinošas un acīmredzamas. Mēs zinām, ka no vienas puses nāk klāt, bet no otras iet prom. To visu var saskaitīt, un uz šīs pieredzes pamata bez lielas filozofēšanas esam gatavi pieņemt un ticēt, ka visa cilvēka dzīve iekļaujas tieši šādā formulā: cilvēks piedzimst, un cilvēks nomirst. Bet starp vienu un otru faktu notiek dažādi notikumi, brīžiem interesanti, priecīgi, brīžiem nelaimīgi, traģiski, sāpīgi, taču tie ir tikai gadījumi.

Arī Jēzus Kristus ir ierakstījis savu dzīvi šajos rāmjos. Pirms trim mēnešiem mēs svinējām Viņa Dzimšanas svētkus, Lielajā piektdienā atcerējāmies Viņa nāvi. Jēzus dzīve ir ierakstīta mūsu vēsturē kā konkrētas personas dzīve, kura ir ļāvusi sevi apcietināt, ieslodzīt un notiesāt uz nāvi.

Turpinājums 2. lpp. ➤

Nākamais „Gaismas Taka” numurs iznāks augustā

Galvenās svētku dienas:

- 5. aprīlis** – Kunga Augšāmcelšanās, obligātās svinības
- 12. aprīlis** – Kunga Žēlsirdības svētdiena
- 14. maijs** – Kunga Debeskāpšana, obligātās svinības
- 23. maijs** – Svētā Gara nosūtīšana (Vasarsvētki), obligātās svinības
- 4. jūnijs** – Kristus Vissvētā Miesa un Asinis, obligātās svinības
- 28. jūnijs** – svētie apustuļi Pēteris un Pāvils, obligātās svinības

➔ *Sākums 1. lpp.*

Savai nāvei Jēzus izvēlējās laiku, kad Jeruzalemē atradās jūdi ne tikai no Palestīnas teritorijas, bet arī visas Romas impērijas un ārpus tās, no Ziemeļāfrikas, no Mazāzijas, no Vidusjūras salām. Viņi visi bija atnākuši uz Jeruzalemi, lai svinētu jūdu Pashas svētkus. Un viņi piedalījās tajā, kas notika Lielajā piektdienā Kalvārijā. Bet Pilāts – ierēdnis un liecinieks – aizsūtīja uz Romu ziņojumu par Kristus nāvi, un tādā veidā Jēzus tika iekļauts, ierakstīts cilvēces vēstures dokumentos.

Taču ar to viss nebeidzas. Jēzus visu to liecinieku acu priekšā, kuri redzēja Viņa nāvi, ierakstīja šajos rāmjos trešo faktu – pēc nāves augšāmcēlās. Tas ir notikums, kas skar nākotni. Mums, parastiem cilvēkiem, tas pagaidām ir tikai apsolījums. Kristus to daudzkārtīgi savas zemes dzīves laikā atkārtoja, bet pēc savas nāves šo apsolījumu piepildīja. Kapa apsargātāji tik ļoti bija pārliecināti par augšāmcelšanās realitāti, ka tie bija jāuzpērk ar pamatīgu naudas summu, lai viņi liecinātu pret Jēzus augšāmcelšanos.

Visi šie nāves liecinieki, bet īpaši tie, kuri redzēja Jēzu pēc nāves dzīvu: kapa sargi, Magdalēna, Pēteris un Jānis, un citi apustuļi, un tie 500 brāļi, par kuriem runā sv. Pāvils pirmajā vēstulē korintiešiem – viņi visi liecināja par Augšāmcēlušo tiem jūdiem, kuri bija ieradušies Jeruzalemē no visas toreizējās civilizētās pasaules un kuri pēc nedēļas, divām atgriezās savās dzīves vietās. Tādējādi vēsts par šo cilvēka dzīvē ierakstīto trešo faktu tika izplatīta plaši, ātri un skaļi. Ļoti ātri tā sasniedza Romu, Mazāziju, Ziemeļāfriku. Tik daudz vēstures.

Bet žēlastība un ticība parāda mums šī trešā fakta jēgu un nozīmi. Sv. Pāvils to ietver īsā apgalvojumā: „Kristus ir mūsu dzīvība.” Tas nozīmē, ka mūsu dzīvība vairāk ir Kristū nekā mūsos pašos. Pretēji tam, ko mēs ik dienas domājam, pretēji tam, ko ik dienas jūtam. Jo ikdienā domājam, ka mūsu dzīvība ir tur, kur darbojas plaušas, pukst sirds, kur veidojas domas, redz acis, dzird ausis.

Svētie Raksti saka, ka mūsu dzīvība līdz ar Kristu ir apslēpta Dievā. Un tas ir neparasti, ka mūsu dzīvība lielākā mērā ir ārpus mums nekā mūsos pašos. Saskaņā ar šo, nāve var uzbrukt tikai tam, kas ir mūsos pašos: sirdij, plaušām, visam fiziskajam ķermenim. Taču svarīgākā daļa – mūsu dzīvība, kas apslēpta Kristū – tā ir nāvei nerasniedzama, tā ir svarīgākā mūsu daļa, stipra un nemirstīga. Kad pienāks laiks, šī nemirstīgā daļa apvienosies ar to, kas tika nāves ievainots un sagrauts, un tiks pacelta un radīs savu mājvietu mūžīgajā Dievā.

Šī patiesība par Kristus un mūsu augšāmcelšanos ir mūsu ticības pamatpatiesība, jo „ja Kristus nebūtu augšāmcēlies, tad velta būtu mūsu ticība”.

Mēs neesam bijuši pie Kristus kapa kā tie sargi... Mēs neredzējām Viņu dārzā kā Magdalēna... Mēs nelikām rokas Viņa brūcēs kā Toms... Mēs nepriecājāmies par Viņu tā, kā tie 500 brāļi, kuri skatīja Jēzu dzīvu...

Mums ir palikusi to laiku liecība un mūsu ticība. Tādēļ secinājums ir vienkāršs – dedzīgi lūgties: „Tu, kurš nomiri un augšāmcēlies, Tu, kurā ir mana dzīvība un nemirstība, sargā manu ticību tā, kā var to sargāt Mīlestība, kas mīlēja līdz galam.” Tas, dārgie brāļi un māsas Kristū, lai ir mūsu kristīgais *Alleluja*.

Novēlu visiem liksmus un Dieva žēlastības apgaismotus Kunga Augšāmcelšanās svētkus!

Jānis Bulis
Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps

Stāsti pasaulei par manu žēlsirdību**Kunga Žēlsirdības svētdiena**

Savu parādīšanos laikā svētajai Faustīnei Jēzus vairākkārtīgi lūdza, lai dievišķajai Žēlsirdībai tiktu veltīti svētki un lai tos svinētu Lieldienu otrajā svētdienā, kuras liturģiskajos tekstos tiek runāts par Gandarīšanas sakramenta iedibināšanu, par dievišķās Žēlsirdības tiesu. Šie svētki, kas jau bija ieviesti Polijā un svinēti Vatikānā, tika izsludināti vispārējā Baznīcā 2000. gada 30. aprīlī – māsas Faustīnes kanonizācijas dienā. Dievišķā kulta un Sakramentu disciplīnas kongregācijas dekrētā norādīts, ka „visā pasaulē Lieldienu otrā svētdiena tiks dēvēta par dievišķās Žēlsirdības svētdienu kā nemitīgs aicinājums kristīgajai pasaulei palāvēt uz dievišķo labsirdību saskatīt grūtības un pārbaudījumus, ko cilvēce piedzīvos turpmākajos gados”. Šis ir augstākais Apustuliskā Krēsla apstiprinājums, kādu vien Baznīca var piešķirt privātai atklāsmei, tādējādi izpildot Jēzus lūgumu, ko Viņš izteica svētajai Faustīnei.

Vienā no parādīšanās reizēm es dzirdēju šos vārdus: „Mana meita, pastāsti visai pasaulei par manu neaptveramo žēlsirdību. Es vēlos, lai Žēlsirdības svētki būtu patvērums un aizsargs visām, bet īpaši nabaga grēcinieku dvēselēm. Šajā dienā ir atvērti manas maigās žēlsirdības visdziļākie krājumi. Es izleju žēlastību okeānu pār tām dvēselēm, kuras tuvojas manas žēlsirdības avotam. Dvēsele, kas dosies uz grēksūdzi un pieņems svēto Komūniju, saņems pilnīgu grēku un soda atlaišanu. Tajā dienā ir atvērtas visas dievišķās slūžas, caur kurām plūst žēlastība. Lai dvēsele nebīstas man tuvojies, pat ja tās grēki ir purpursārti. Mana žēlsirdība ir tik liela, ka neviens cilvēka vai eņģeļa prāts nespēs to izprast nemūžam. Viss, kas pastāv, ir nācis no manas žēlsirdības. Katra dvēsele mūžam kontemplēs manu mīlestību un žēlsirdību. Žēlsirdības svētki izceļas no manas labsirdības dziļumiem, un es vēlos, lai tie tiktu svinēti Lieldienu otrajā svētdienā. Cilvēcei nebūs miera, kamēr tā nepievērsīsies manas žēlsirdības avotam.” (*Faustīnes dienasgrāmata*, 699)

„Lai gan Lieldienu otrā svētdiena ir Žēlsirdības svētki, bet ir jābūt arī žēlsirdības darbiem, kas izriet no mīlestības uz mani. Jums ir jāizrāda žēlsirdība pret savu tuvāku vienmēr un visur. Jūs nedrīkstat no tā izvairīties” (*Faustīnes dienasgrāmata*, 742).

Sagatavojusi Dz. Vogule

Lieldienu oktāva

Kunga Augšāmcelšanās ir Baznīcas galvenās svinības, tāpēc tās tiek svinētas īpaši krāšņi. Tās sākas Lieldienu naktī un turpinās oktāvu, tas ir, astoņas dienas pēc Lieldienām, un noslēdzas Lieldienu otrajā jeb Kunga Žēlsirdības svētdienā.

Šajās dienās sv. Mises lasījumi pauž līksmu prieku par augšāmcelšanos, kā arī lielās pārmaiņas, kas ienāca apustuļu un pirmo kristiešu dzīvēs pēc Jēzus Lieldienu noslēpuma, un ticīgie ir aicināti ar atvērtu sirdi pievērsies šiem Svētajos Rakstos aprakstītajiem notikumiem un aktualizēt tos savā ikdienā.

Jāņem vērā arī tas, ka Lieldienu oktāvas piektdienā atturība no gaļas ēdieniem nav saistoša.

„Gaismas Taka” redakcija

Nāc un seko man... (Mt 9, 9)

Labā Gana svētdiena

Labā Gana svētdiena ir vispasaules lūgšanu diena par aicinājumiem uz garīgo kārtu, kad kristieši tiek aicināti pārdomāt Dieva aicinājuma nozīmi. Kristiešu uzskats par aicinājumu ir ietverts vienā dziļdomīgā frāzē: „Visi ir priesteri, daži ir priesteri, tikai viens ir priesteris.” Kristieši vienmēr ir apzinājušies mūsu Kunga Jēzus Kristus, vienīgā Vidutāja starp Dievu un cilvēci, īpašo priesterību. Visu ticīgo vispārējā priesterība, katra kristītā dalība Kristus priesterībā īpašu uzsvaru guva pēc Vatikāna II koncila. Mūsdienās daudziem cilvēkiem ir grūti izprast dažu ticīgo priesterību, to, kuri ir aicināti uz saistībām visa mūža garumā kalpot kā ordinēti kalpotāji.

Šī pārprašana, kā arī citas lietas ir viens no nozīmīgākajiem aicinājumu krīzes cēloņiem Baznīcā. Ja mēs daudz skaidrāk izprastu ordinētā kalpojuma dabu un jēgu, mēs censtos iedrošināt sevi un citus atbildēt Dieva aicinājumam uz šādu dzīvesveidu.

Priesteri-misionāri mēdza reklamēt savu dzīvesveidu ar saukli: „Pievienojies mums, un tu redzēsi pasauli.” Šis sauklis sola iespēju skatīt plašo pasauli, bet neko nemin par upurēšanos, kas ir misionāra ikdienas sastāvdaļa. Šis sauklis arī virza uz ordinēto priesterības pārprašanu tos, kuri šo saukli dzird un tam atsaucas.

Turpretī šīs dienas Evaņģēlija fragmentā Jēzus sniedz citu kalpojuma raksturojumu. Viņš runā par ganiem. Gana dzīve bibliskajos laikos saistījās ar sevis upurēšanu. Bija divu veidu gani. Pirmais no tiem bija algots gans, kuram aitu pieskatīšana bija tikai darbs, un viņš neriskētu ar savu dzīvību ganāmpulka dēļ. Redzot nākam vilkus vai laupītājus, viņš būtu aizbēdzis un pametis ganāmpulku iebrucēju rokās. Jēzus saka, ka Viņš nav tāds gans.

Otra veida gans ir ganāmpulka īpašnieks, kurš izaug līdzās savam ganāmpulkam un visu dzīvi paliek kopā ar to. Viņš pazīst katru aitu ganāmpulkā. Viņš katru sauc vārdā un par katru varētu pastāstīt kādu īpašu stāstu. Viņš rūpējas par katras un visu vajadzībām. Ja uzbruktu vilki vai laupītāji, viņš riskētu ar savu dzīvību, lai aizstāvētu ganāmpulku. Viņš ir labais gans, kurš atdod savu dzīvību par savām avīm.

Jēzus ir Labais Gans. Viņš atdeva savu dzīvību par savām avīm, tas ir, Baznīcu. Viņš aicina Baznīcā katru pēc viņa spējām kopīgi rūpēties par ganāmpulku. No mūsu vidus Viņš arī aicina personas vadīt Dieva ganāmpulku visa mūža garumā. Šie cilvēki ir aicināti vairāk nekā pārējie ticīgie piedalīties Jēzus, Labā Gana, dzīvē un darbos. Ja tu šodien saklausī Dieva aicinājumu uz šādu dzīvesveidu, nenocietini savu sirdi. Bet, ja nedzirdi šādu aicinājumu, tad dari visu, kas ir tavos spēkos, lai iedrošinātu tos, kuri uz to ir aicināti, bet vēl nav tik droši, lai sekotu Jēzus, Labā Gana, pēdās.

Sagatavojis A. Ciganskis

Un pēc sarunas ar viņiem, Jēzu tika uzņemts debesīs (sal. Mk 16, 19)

Kunga Debeskāpšana

Četrdesmit dienas pēc savas augšāmcelšanās Jēzus uzkāpa debesīs. Daudzi notikumi laika posmā starp augšāmcelšanos un uzkāpšanu debesīs izslēdz teoriju, ka Viņš uzkāpa debesīs Lieldienās. Viņa uzkāpšana debesīs nenozīmē, ka debesis ir kaut kur kosmosā, bet tas ir veids, kā atklāt, ka Viņš pamet pašreizējo eksistences veidu. Svētais Pāvils vēstules kolosiešiem 3. nodaļas 1. pantā aicina mūs dzīvot, it kā mēs jau būtu miruši, augšāmcēlušies un uzkāpuši debesīs līdz ar Viņu. Mistiskā veidā mēs arī esam to izdarījuši, jo to ir paveicis mūsu Galva. Fiziskā nozīmē tas mums vēl ir priekšā.

Viņš uzkāpa debesīs, lai saņemtu godību, kas Viņam pienākas kā grēka un nāves Uzvarētājam (*Fil 2, 8 – 11*), lai būtu mūsu Vidutājs un Aizstāvis pie Tēva (*Ebr 9, 24*), lai nosūtītu Svēto Garu, kā Viņš to solīja Pēdējās vakariņās (*Jņ 16, 7*), un lai sagatavotu mums vietu (*Jņ 14, 2*).

Tagad Viņš sēž pie Tēva labās rokas, kas nozīmē to, ka Viņam „ir nodota visa vara debesīs un virs zemes” (*Mt 28, 18*). Viņam kā Dievam vienmēr piemita šī vara, bet tagad Viņš to saņem kā Cilvēks, kā pasaules Karalis līdz ar savu Māti, kura ir pasaules Karaliene.

Kā Dievs Viņš ir visur, bet kā cilvēks – nē, tomēr virs zemes Viņš ir klātesošs Vissvētajā Euharistijā arī kā cilvēks.

Bez šīs reālās miesiskās klātbūtnes Euharistijā, Kristus ir klātesošs virs zemes arī citos veidos. Vatikāna II koncils Konstitūcijas par liturģiju 7. punktā skaidroja vairākas klātbūtnes formas: „Kristus ir vienmēr klātesošs savā Baznīcā, īpaši liturģiskajās darbībās. Mises upurī Viņš ir klātesošs priesterā personā. „Viņš, kurš tagad upurē caur priesterā kalpojumu, ir tas pats, kurš pats sevi upurēja uz krusta” (Tridentes koncils). Īpaši Viņš ir klātesošs zem euharistiskajām zīmēm. Savā spēkā Viņš ir klātesošs Sakramentos, proti, kad kāds kristī, tad Kristus pats kristī. Viņš ir līdzās savā Vārdā, kad Baznīcā tiek lasīti Svētie Raksti. Visbeidzot Viņš ir klātesošs, kad Baznīca lūdzas un dzied psalmus, jo solīja: „Kur divi vai trīs sapulcēsies manā vārdā, tur būšu arī es.” (*Mt 18, 20*).”

Sagatavojusi V. Laizāne

Pieņem, Kungs, visu manu brīvību,
visu manu atmiņu, manu prātu un manu gribu.
Visu, kas man ir vai pieder, man esi dāvājis Tu;
to visu es pilnību atdodu Tev atpakaļ
un pilnībā pakļaujos Tavas gribas vadībai.
Dāvā man vienīgi savu mīlestību un žēlastību,
un es būšu pietiekami bagāts un neko vairāk nevēlēšos. Āmen.

Baznīca pasaulē

Rekordliels skaits noskatās pāvesta ierašanos pie migrantiem

Divdesmit četru stundu laikā gandrīz 4 miljardi ir skatījušies un 22 tūkstoši nospieduši „man patīk” video par pāvesta ierašanos pie bēgļiem Romas perifērijā. Materiāls atrodas TV2000 Facebook lapā. Minētā vizīte bija neplānota. Francisks apstājās nometnē pa ceļam uz svētā erceņģeļa Miķeļa draudzi svētdien, 8. februārī. Kopā ar latīņamerikāņiem viņš spāņu valodā noskaitīja „Tēvs mūsu” lūgšanu un satikās ar kādu ģimeni no Ukrainas, apliecinot, ka katru dienu lūdzas par mieru šajā zemē. Bez

tam 104 tūkstoši apmeklētāju pie minētā video ir ieklikšķinājuši „dalīties”. Itālijas Bīskapu konferences kanāla TV2000 direktors Paolo Ruffini norāda, ka, lai veidotu ar visiem dialogu un nodotu tālāk Svētā tēva vēstījumu, jāprot būt tuviem tiem cilvēkiem, kuri izmanto jaunus medijus. Šodien ir svarīgi, lai sagatavotie materiāli nonāktu arī sociālajos tīklos un būtu pieejami visiem mobilo ierīču lietotājiem.

Sir

Itālija: sašutums par „herētiķu nakti” Boloņā

Par nepieredzēta zemiskuma un dēmoniskas apmātības vadītu rīcību Boloņas arhibīskaps, kardināls Karlo Kaffarra sauc Arcigay grupas sarīkoto „herētiķu nakti” – pasākumu, kura laikā tika izstādītas Kristu un kristīgās vērtības zaimojošas fotogrāfijas. Boloņas Kassero kvartālā, kas pārtapis par geju, lesbiešu, transseksuālo personu un viņu draugu pulcēšanās vietu, bija sarīkots arī „kristības atmazgāšanas” rīts, vainojot Baznīcu par brīvības ierobežošanu.

Arhibīskaps Kaffarra speciāli izdotā notā apliecina, ka Baznīca nav brīvības, laicisma, zinātniskā progresa un demokrātijas ienaidniece, kā to pēdējā laikā arvien vairāk vēlas pasniegt dažas organizācijas, to skaitā agnostiķu, geju, lesbiešu un transseksuālo personu apvienības. „Izteiksmes brīvība neattaisno brīvību aizskart un apvainot,” uzsver Boloņas arhidiecēzes vadītājs. Viņš piebilst, ka jebkura ideoloģija, kam nepieņemama šķiet Baznīca, parasti vērsas pret to ar niknām vajāšanām – gan nogalinot kristiešus, kā šodien Tuvajos Austrumos to dara ISIS, gan aizskarot to, kas kristiešiem ir dārgs. „Kad piesaukta tiek izteiksmes brīvība, lai attaisnotu brīvību uzbrukt un apvainot, tad vietā ir jautājums, vai tā ir demokrātija vai demokrātijas beigas,” uzdod jautājumu kardināls Karlo Kaffarra. Kopā ar viņu daudzi Boloņas iedzīvotāji šodien vērsas pie pilsētas vadības, vēloties noskaidrot, pēc kā ir vadījusies komunāla institūcija, atvēlot publiskās vietas, veselu pilsētas kvartālu grupām, kuras tos izmanto zaimošanas un nešķīstības mērķiem.

lv.radiovaticana.va

Turpinājums 7. lpp. ➤

Baznīca pasaulē

→ *Sākums 6. lpp.*

Pāvests izsludina Svēto Žēlsirdības gadu

Šodien, 13. marta pēcpusdienā liturģijas laikā svētā Pētera bazilikā pāvests Francisks izsludināja ārkārtas Jubilejas Svēto gadu. Tas būs veltīts Dieva žēlsirdībai un sāksies šī gada beigās Dievmātes Bezvainīgās Ieņemšanas svētkos ar Svēto durvju atvēršanas ceremoniju Vatikāna bazilikā, bet noslēgsies 2016. gadā Kristus Karaļa svētkos.

2015. gada sākumā pāvests Francisks teica: „Šis ir žēlsirdības laiks. Ir svarīgi, lai ticīgie laji dzīvo saskaņā ar to un nes to dažādās sociālajās realitātēs. Uz priekšu!”

Svētais gads tika izsludināts pāvesta Franciska ievēlēšanas otrajā gadadienā penitenciālās ceremonijas homīlijā. Līdz ar šo ceremoniju Francisks atklāja arī „24 stundas Kungam” – iniciatīvu, ko ierosināja Pontifikālā jaunās evaņģelizācijas veicināšanas padome. „24 stundas Kungam” aptver visu pasauli, aicinot atvērt dievnamu durvis, lai varētu saņemt Izlīgšanas sakramentu. Šī gada temats ir gūts no svētā Pāvila vēstules efeziešiem un saucas „Dievs ir bagāts savā žēlsirdībā” (2, 4). Svētā gada atklāšana sakrīt ar 50. gadskārtu, kopš noslēdzies Vatikāna II ekumeniskais koncils.

Ģimene – vieta, kur rodas aicinājumi uz garīgo kārtu

Ģimenes un konsekrētās dzīves saiknes nozīme – šādam tematam ir veltīta Polijas bīskapu pastorālā vēstule, kas ir adresēta konsekrētajām personām. Mūsdienu pasaulē, kuru raksturo individuālisms un sašķeltība, konsekrētās personas apliecina, ka dzīve kopienā ir iespējama un ka tā neierobežo cilvēku, bet, gluži otrādi, viņu bagātina – lasām dokumentā. Polijas bīskapi uzsver, ka laulības dzīve un konsekrētā dzīve ir cieši saistītas. Klosterdzīves harizma un ģimenes dzīves harizma nav savstarpēji

konkurējošas, bet viena otru papildina, jo saknes meklējamas svētās Ģimenes un Vissvētās Trīsvienības noslēpumā. Tieši ģimene ir īpašā vieta, kur dzimst aicinājumi uz Dievam veltīto dzīvi. Svarīgi, lai starp tēvu, māti un bērniem veidotos veselīgas, uz dzīvu ticību balstītas attiecības, jo tad izveidojas nobriedušas personības, kas ir spējīgas atbildēt aicinājumam uz konsekrēto dzīvi un pieņemt atbildīgu lēmumu.

Esi sveicināta, žēlastības pilnā (sal. Lk 1, 28)

Maijs – Dievmātei veltīts mēnesis

Maijs ir skaistākais mēnesis gadā, kad viss dabā sāk zaļot un ziedēt. Šai mēnesī Baznīca aicina savus bērnus īpaši godināt debesu un zemes Karalieni.

Jau Spānijas karaļa Alfonsa X sarakstīto dzejoļu vidū ir viens ar interesantu nosaukumu: „Lai atnāk labais maijs.” Viņš slavē šī mēneša svētīgumu un aicina tajā godināt Jaunavu Mariju.

Svētīgais Henriks Sojze, Meistara Ekharta māceklis un Jāņa Taulera draugs, atzīst, ka, būdams mazs puika, maijā vācis ziedus un nesis tos pie Dievmātes kājām. Viņam paticis no pavasara ziediem vīt vainagus un ar tiem rotāt Dievmātes statujas. Dievmāte kā atalgojumu viņam dāvājusi vīziju, kurā Mariju godina eņģeļi.

1549. gadā Vācijā tika izdota grāmatiņa „Garīgais maijs”, kur pirmo reizi maijs tika nosaukts par Marijas mēnesi.

Svētā Filipa Neri dzīvesstāstā lasām, ka viņš pulcinājis bērnus pie Marijas statujām un svētbildēm, dziedājis ar tiem dziesmas un aicinājis Marijai par godu veltīt ziedus, garīgus upurus un atteikšanās.

Dominikāņu novīči Fiesolē maija mēnesī pulcējās pie Dievmātes svētbildes un godināja viņu ar mūziku, dziesmām un garīgo atteikšanos.

1692. gadā kapucīnu tēvs Laurencijs Šmefi izdevis pirmās iespīestās „maijs dziesmas”.

Tomēr vēsturiski par īsto maija dievkalpojumu autoru tiek uzskatīts jezuītu tēvs Ansolani. Maija mēnesī karaliskajā kapelā Neapolē viņš katru dienu organizējis dziesmu koncertu Dievmātes godam. Koncerts vienmēr beidzies, dodot svētību ar Vissvētāko Sakramentu.

1726. gadā cits jezuītu tēvs Hannibals Dionizijs izdeva grāmatiņu ar zīmīgu nosaukumu: „Maija mēnesis jeb Marijas mēnesis”, kurā viņš aicināja veltīt šo mēnesi Dievmātes godināšanai. Viņš īpaši aicinājis skaisti izgreznot Dievmātes svētbildi, skaitīt lūgšanas un veltīt Marijas godam „garīgus ziedīņus”, tas ir, īpašas atteikšanās. Līdzīgas grāmatiņas izdevuši arī citi jezuīti.

Veroneses draudzes baznīcā, sākot no 1739.g., maijā tika skaitīta litānija Dievmātes godam, rožukronis un veltīti „fioretti” – garīgie ziedīņi.

Tomēr šie dievkalpojumi nebija plaši pazīstami, jo svētais Alfonss Liguori nav par tiem neko minējis savā darbā „Marijas pagodināšana”, kaut arī bija dedzīgs Marijas godinātājs.

Turpinājums 9. lpp. ➤

➔ *Sākums 8. lpp.*

Par vislielāko maija dievkalpojumu apustuli tiek uzskatīts jezuītu tēvs Mucareli. 1787. gadā viņš izdeva grāmatiņu, kurā aicināja uz maija dievkalpojumiem. Šo grāmatiņu viņš bija izsūtījis visiem Itālijas bīskapiem. Pats šo dievkalpojumu ieviesa Romā, slavenajā baznīcā, kuras nosaukums ir „Il Gesu”, neskatoties uz to, ka formāli jezuītu ordenis šajā laikā nepastāvēja, jo pāvests Klements XIV 1773. gadā to likvidēja. Tēvs Mucareli vadīja arī maija dievkalpojumu Parīzē, kad kopā ar pāvestu Piju VII devās uz Napoleona Bonaparta kronēšanu. Pijis VII maija dievkalpojumu dalībniekiem piešķīra atlaidas.

Sv. Jānis Bosko kopā ar saviem puisiem maijā greznoja Marijas altārīšus, kuri tika novietoti katrā zālē un guļamistabā. Bija pat konkursi, kurā zālē būs visskaistāk izgreznotas Jaunavas Marijas svētbildes. Katru dienu svētais Jānis Bosko saviem puisiem deva „fioretti” – praktiskos norādījumus sekošanai Dievmātes tikumiem.

19. gs. maija dievkalpojums bija jau pieņemts gandrīz visās valstīs.

Latvijas kaimiņu zemēs maija dievkalpojumi ir tikuši ieviesti laikā no 1852. gada līdz 1864. gadam, bet pašā Latvijā to aizsākumu var meklēt ap 1860. gadu.

Mūsu dzimtenes katoļiem Latgalē ir bijis paradums maija vakaros pulcēties uz Vissvētākās Jaunavas Marijas godināšanu pie saviem ciemu un ceļmalu krustiem, kur viņi ir dziedājuši savas svētās Mātes godam dziesmas, lasījuši attiecīgas meditācijas par Dievmātes dzīvi un tikumiem un skaitījuši vai dziedājuši viņai veltīto litāniju un citas lūgšanas. Kam nav bijusi iespēja ierasties uz lūgšanām pie krusta, tie līdzīgā veidā lūgušies savās mājās.

Līdzās šādai Dievmātes godināšanai ir pastāvējis garīgās dzīves vadītāju ieteikts paradums kā pie krustiem, tā mājās izlozēt visam mēnesim un katrai dienai speciālas zīmītes ar attiecīgiem konkrētiem uzdevumiem Dieva goda vairošanā un pašu garīgās dzīves veidošanai – „fioretti”. Kā visam mēnesim, tā katrai dienai ir bijušas 12 zīmītes. Katrs lūgšanu dalībnieks ir paņēmis vienu zīmīti un centies tajā doto norādījumu ievērot.

Mūsdienās pats dievkalpojums notiek vakarā vai arī no rīta tūlīt pēc svētās Mises pie Jaunavai Marijai veltītā altāra, kas greznots ziediem un zaļumiem, vai arī pie baznīcas galvenā altāra, dziedot kādu slavas dziesmu Jaunavai Marijai. Pēc tam priesteris parasti saka īsu mācību vai nolasa fragmentu par Dievmātes dzīvi un tikumiem. Tad Vissvētākā Sakramenta priekšā tiek dziedāta vai lasīta Loretas litānija un dota svētība. Beigās tiek dziedāta kāda dziesma Dievmātes godam.

Sagatavojis pr. Oskars Jablonskis

Un visi tika Svētā Gara piepildīti (sal. *Apd 4, 31*)

Vasarsvētki

Vasarsvētki tiek svinēti piecdesmitajā dienā pēc Lieldienām. Sākotnēji šajos svētkos Izraēlis atcerējās derības noslēgšanu ar Dievu. Pēc notikumiem Jeruzalemē kristiešiem šie svētki kļuva par Svēta Gara nosūtīšanas svētkiem.

Piecdesmitajā dienā pēc savas augšāmcelšanas Kungs sūtīja mācekļiem no debesīm Svēto Garu. Iesākas Baznīcas laikmets. Vasarsvētku dienā Svētais Gars padarīja bailīgus mācekļus par drošsirdīgiem Kristus lieciniekiem. Īsā laikā tūkstošiem cilvēku pieņēma kristību, tā bija Baznīcas dzimšanas stunda.

„Un visi tika Svētā Gara piepildīti un iesāka runāt dažādās valodās, kā Svētais Gars deva viņiem izrunāt, (..) jo ikviens dzirdēja tos runājam savā valodā.” (*Apd 2, 4. 6*) Brīnums, kas notika Vasarsvētku dienā, kad apustuļi sāka runāt dažādās valodās, atklāj, ka Baznīca jau no tās pirmsākumiem bija domāta visiem; tā ir vispārēja (tieši tāda ir vārda *katoliska* nozīme, kas latīņu valodā iegājis no grieķu) un misionāra. Tā runā ar visiem cilvēkiem, pārvar etniskas un tautiskas robežas un ir saprotama visiem. Līdz pat šim laikam Svētais Gars ir Baznīcas dzīvinošs eliksīrs.

Svētais Gars dzīvina Baznīcu un virza to uz priekšu un atgādina tās misiju. Viņš aicina cilvēkus kalpošanai tajā un dāvā visas nepieciešamās dāvanas. Viņš vada mūs arvien dziļākām attiecībām ar Trīsvienīgo Dievu. „Svētais Gars cilvēkus sagatavo, atklāj viņiem Kristu un padara klātesošu Kristus noslēpumu, īpaši Euharistijā (sal. *KBK, 737*).”

Pat tad, kad ilgstošas vēstures gaitā likās, ka Baznīcu ir atstājuši „visi labie gari”, Svētais Gars, neskatoties uz visām cilvēku kļūdām un trūkumiem, nepārstāja savu dievišķo darbību. Baznīcas 2000 gadu pastāvēšana, kā arī visu gadsimtu un kultūru svētie ir redzams pierādījums Viņa klātbūtnei.

Svētais Gars ir tas, kurš uztur Baznīcu kā vienu veselumu patiesībā un virza to uz dziļāku Dieva pazīšanu. Tieši Svētais Gars darbojas Sakramentos un padara dzīvus Svētos Rakstus.

Sagatavojis pr. Vitālijs Filipenoks

„Kādu dienu saņēmu divas vēstules. Vienā bija rakstīts, ka esmu liels svētais, bet otrā – ka esmu liekulis un krāpnieks. Pirmā nedarīja mani labāku, kāds esmu, bet otra nedarīja mani sliktāku, kāds esmu. Dieva acīs esam tādi, kādi esam – ne sliktāki, ne labāki”.

Sv. Jānis Marija Vianejs

Dariet to manai piemiņai (sal. Lk 22, 19)**Kristus Vissvētā Miesa un Asinis**

Mēs visi veidojam Baznīcu, kuras centrs un Galva ir Jēzus, kurš visā pilnībā ir klātesošs Vissvētākajā Sakramentā. Kristus Miesas un Asiņu svētkos mēs svinam šo Jēzus klātbūtni Euharistijā, kā arī to, ka Viņš ir visa centrs – mūsu Baznīcas, ticības un visas mūsu dzīves.

Iespējams, ir grūti ticēt, ka maize un vīns pārvēršas par Jēzus Miesu un Asinīm, jo mēs šīs pārvērtības neredzam un nejūtam nekādas izmaiņas garšā. Šāda pārvēršanās bez redzamām izpausmēm pretojas loģiskai domāšanai, tāpēc savam prātam mums ir jāpievieno ticība. Kā apustulis Pāvils saka:

„Kristīgajā dzīvē mēs virzāmies ticībā.” (sal. 2 Kol 5, 7) Mums jābūt pazemīgiem un atvērtiem tam, ka Dievs ik dienas veic brīnumu – euharistisko brīnumu.

Lai palīdzētu mums ticēt, laiku pa laikam Dievs ļauj notikt redzamiem euharistiskajiem brīnumiem, kad Misē konsekrācijas laikā maize redzami pārvēršas par miesu un vīns par asinīm. Daudzi šādi euharistiskie brīnumi kristietības 2000 gados ir notikuši dažādās pasaules malās un ir Baznīcas apstiprināti.

1263. gadā kāds priesteris no Prāgas devās svētceļojumā uz Romu, lai lūgtu Dievu stiprināt viņa ticību, jo viņš izjuta šaubas par savu aicinājumu. Ceļā uz Romu viņš piestāja Bolsenā, apmēram 70 km no Romas. Svētajā Misē, konsekrācijas brīdī paceļot hostiju, maize pārvērtās par miesu un sāka asiņot, asins lāses uzpildēja uz korporāla. Nākamajā gadā pāvests Urbāns IV iedibināja Jēzus Miesas un Asiņu svētkus. Asiņaino korporālu joprojām ir iespējams apskatīt Orvieto bazilikā, kas atrodas Romas ziemeļos.

Šis ir tikai viens no euharistiskajiem brīnumiem, bet to ir bijis daudz vairāk un tie ir skaidra atbilde uz jebkādam šaubām par Jēzus klātbūtni Euharistijā. Katrā svētajā Misē maizes un vīna zīmēs Jēzus nāk pie mums. Svētā Mise ir Jēzus mīlestības svinības. Viņa asinis mīlestībā lija par mums un Viņa miesa tika šaustīta, kronēta un piekalta pie krusta mūsu dēļ, un tieši tāpēc mēs vienmēr ar dziļu cieņu pieņemam Jēzu Euharistijā, lūdzot mūsu grēku atlaišanu. Tāpēc ir tik svarīgi katras svētās Mises sākumā lūgt Jēzus žēlsirdību, jo esam Viņa mīlestības tik necienīgi. Šī apņemšanās arī jāatjauno pirms Komūnijas pieņemšanas: „Kungs, es neesmu cienīgs, ka Tu nāktu pie manis, bet saki tikai vārdu, un mana dvēsele kļūs vesela.” Pārdomāsim, cik izcils ir mirklis, kad pieņemam Jēzu Vissvētākajā Sakramentā, kad Jēzus ir mūsos, un mēs Viņā. „Kas ēd manu miesu un dzer manas asinis, paliek manī un es viņā” (Jņ 6, 57).

Lai Jēzus Euharistijā vienmēr ir mūsu Baznīcas, mūsu ticības, kā arī visa mūsu dzīves centrs.

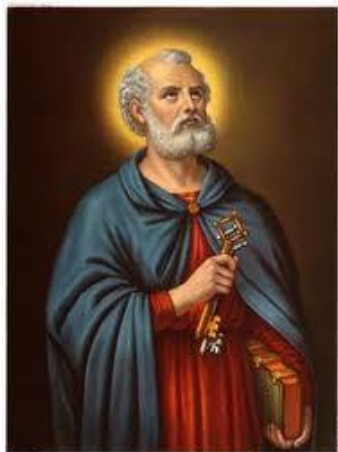
Sagatavojis A. Ciganskis

Svētie apustuļi – Baznīcas pīlāri

Svētie apustuļi Pēteris un Pāvils

29. jūnijā visā Baznīcā svin svētkus par godu vienlaicīgi diviem svētajiem apustuļiem – Pēterim un Pāvilam. Bet vai mēs esam aizdomājušies, kāpēc šo divu tik atšķirīgo apustuļu piemiņa tiek svinēta vienā dienā? Kaut arī viņus abus uzskatām par Baznīcas pīlāriem, tomēr Pēteris un Pāvils ne vienmēr visās lietās bija vienprātīgi. Pirmatnējā Baznīcā apustulis Pēteris vadīja Kristus mācībai pievērstos jūdus, savukārt Pāvils centās sludināt Dieva Vārdu visā toreiz zināmajā pasaulē, devās apustuliskajos ceļojumos un pievērsa kristīgajai ticībai pagānus. Šī abu apustuļu atšķirīgā pastorālā pieeja Evaņģēlija sludināšanā radīja atšķirīgus viedokļus viņu starpā. Jāatzīmē, ka janvārī mēs jau svinam Pāvila atgriešanās svētkus, bet februārī – svētā Pētera katedras svētkus. Tātad, uz ko mums norāda šīs dienas svētki?

Svēto Pētera un Pāvila svētki Baznīcā tiek svinēti kopš 3. gadsimta. Gan Pēteris, gan Pāvils mira mocekļa nāvē Romā. Viņi abi tika godināti kā šīs pilsētas aizbildņi, pirmatnējās Baznīcas pīlāri, cilvēki, kuriem bija izšķiroša loma Evaņģēlija sludināšanā pasaulei. Visbeidzot ķeizara Valeriāna kristiešu vajāšanu laikā viņu abu mirstīgās atliekas tika uz laiku izņemtas no kapiem un pārvietotas drošākā vietā, lai pasargātu no profanācijas. Saskaņā ar Tradīciju, tas notika 258. gada 29. jūnijā.

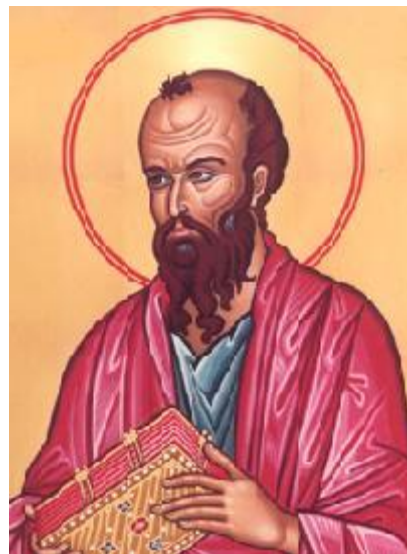
Apustulis Pēteris ir dzimis Betsaidā – pilsētā ziemeļos no Galilejas ezera, tagadējā Izraēlas teritorijā. Līdz kļūšanai par Jēzus mācekli viņš tāpat kā brālis Andrejs (arī apustulis) bija zvejnieks. Kristus Pēterim uzticēja primātu – būt pirmajam starp apustuļiem, tāpēc viņš ir vissvarīgākais to vidū. Pēteris ir pirmais Romas bīskaps un katoliskās Baznīcas pāvests. Sākumā Pētera vārds bija Sīmanis. Jēzus to mainīja, sakot: „Tu esi Pēteris (Klints), un uz šīs klints es celšu savu Baznīcu.” (*Mt 16, 18*) Jēzus runāja aramiešu valodā, tāpēc Viņš nosauca Sīmani par *Kefu*, kas nozīmē „klints”. Taču lielāku popularitāti guva tieši šī vārda latīņu un grieķu tulkojumi (latīniski *Petrus* – klints; grieķiski *Petros* – akmens, jeb *petra* – klints), no kuriem tad arī atvasināti vārdi, kādos saucam šo apustuļi lielākajā daļā mūsdienu valodu.

Kristīgajā mākslā svētais Pēteris visbiežāk tiek attēlots kā bārdains, sirms, vecs vīrs ar atslēgām vai atslēgu pāri rokās. Atslēgas simbolizē apustulim Pēterim doto varu sasaistīt un atraisīt, kā arī augstāko varu pār ticīgo kopienu – Baznīcu. Jēzus teica Pēterim: „Es tev došu debesvalstības atslēgas. Un ko tu saistīsi virs zemes, tas būs saistīts arī debesīs; un ko tu atraisīsi virs zemes, tas būs atraisīts arī debesīs.” (*Mt 16, 19*) Reizēm, bet ievērojami retāk kā atslēgas, svētā Pētera attēlojumiem pievieno arī tādus atribūtus, kā: grāmatu, tīstokli, gaili, važas, apgrieztu krustu, laivu, zivis, tīklus, klinti, gana zizli, tiāru (pāvestu galvassegu). Grāmata vai tīstoklis ir atribūts, kas raksturo svēto kā apustuļi – Evaņģēlija labās vēsts nesēju. Zivs simbols saistās ar to, ka jaunībā Pēteris bija zvejnieks. Gailis atgādina Jēzus vārdus, ka naktī, kurā Viņš tiks sagūstīts, Pēteris trīs reizes Viņu aizliegsies, un pēc tam iedziedāsies gailis (sal. *Mt 26, 34; Mk 14, 66-72*).

Apustulis Pēteris mira mocekļa nāvē 64. gadā Romā, Vatikāna pakalnā, ķeizara Nērona valdīšanas laikā. Saskaņā ar Tradīciju viņš tika piesists krustā, taču ar galvu uz leju. Svētais Pēteris tiek godināts kā Romas, pāvestu, zvejnieku, mūrnieku, akmeņkaļu, lodētāju, kalēju, atslēdznieku un pulksteņmeistaru debesīgais aizbildnis.

→ *Sākums 12. lpp.*

Apustulis Pāvils dzimis Tarsā, Kilikijas vēsturiskajā reģionā dienvidaustrumu Mazāzijā, tagadējā Turcijā. Svētā Pāvila vārds sākotnēji bija Sauls (ebrejiski *Šavel*). Jaunībā viņš bija farizejs un pat ņēma aktīvu dalību kristiešu vajāšanās. Pāvila vārdu Sauls pieņēma pēc atgriešanās, ko brīnumainā veidā piedzīvoja ceļā uz Damasku. Vēlāk kļuva arī par apustuli. Viņu pamatoti dēvē par tautu apustuli aktīvās Evaņģēlija sludināšanas pagānu tautu vidū dēļ. Pāvils bija izglītots cilvēks, tāpēc viņam bija būtiska nozīme Baznīcas attīstībā. Svētais Pāvils ir uzrakstījis vairākas vēstules, kuras kļuva par daļu no Jaunās Derības. Viņa vēstulēs ietvertā teoloģija ir galvenais iedvesmas avots Baznīcas domāšanai.

Svētais Pāvils tika notiesāts uz nāvi 67. gadā Romā ķeizara Nērona valdīšanas laikā. Kā vēstī Tradīcija, Pāvils tika nomocīts aiz Ostijas vārtiem. Tā kā viņš bija Romas pilsonis, tad netika piesists krustā, jo senie romieši to uzskatīja par kaunpilnu nāvi. Pāvilam tika ar zobenu nocirsta galva.

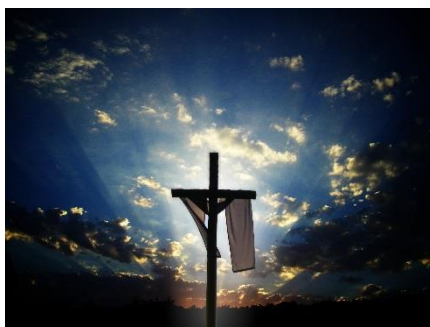
Senajā ikonogrāfijā svētais Pāvils parasti tiek attēlots kā kalsns, neliela auguma vīrs. Tas saistās arī ar viņa vārdu, kuru izvēlējās apustulis – latīniski *Paulus* nozīmē „sīks, mazs”. Visai nesena prakse ir attēlot viņu kā spēcīgu, gara auguma vīru. Reizēm svēto Pāvilu attēlo ar trīs avotiem, jo saskaņā ar Tradīciju vietā, kur viņš tika nomocīts, vēlāk iztecēja trīs avoti. Mākslā svētais Pāvils lielākoties ir redzams ar grāmatu vienā rokā, bet ar zobenu – otrā. Ļoti bieži apustuli Pāvilu attēlo kopā ar sv. Pēteri, jo viņi abi bija apustuļi, kuriem ir vislielākā ietekme Baznīcas attīstībā. Turklāt saskaņā ar Tradīciju Pāvils tika nomocīts 29. jūnijā – tajā pašā dienā, kad Pēteris, tikai dažādos gados. Svētais Pāvils ir Romas, Katoļu Akcijas, laju apustulāta, Grieķijas, Maltas, telšu taisītāju un jūrnieku aizbildnis.

Vai varam iedomāties, kāda būtu Baznīca bez Pētera vai arī bez Pāvila? Pilnīgi noteikti Dievs izmantoja viņus abus ar viņu tik atšķirīgajām dāvanām, lai ievestu mūs dziļāk Evaņģēlija izpratnē. Lai izmainītu pasauli Evaņģēlija garā, nepietiek tikai viena cilvēka vai viena cilvēku tipa – ir vajadzīga dažādība! Tāpēc ir tik skaisti, ka svinam šodien divu atšķirīgu, bet tai pat laikā tik cieši saistītu Baznīcas svēto svētkus! Dievs vēlas izmantot arī katru no mums kādā īpašā veidā. Viņš vēlas, lai mēs visi esam ticības liecinieki un liecinieces!

Svinot šodien šo divu lielo apustuļu svētkus, atcerēsimies, ka svētums ir visu mūsu dāvanu, talentu, stipro un pat vājo pušu atdošana kalpošanā Dieva valstībai. Svētums ir kļūt par ticības lieciniekiem, sekojot mūsu katra personīgajam aicinājumam. Ir vajadzīga izpratne, cik ļoti Baznīcai ir vajadzīga mūsu ticības liecība, mūsu lūgšana un mūsu kalpošana.

Sagatavojis pr. Ainārs Londe

Augšāmcelšanās, kas dāvā pestīšanu

Mūs atpestī ne tikai Kristus mīlestība uz krusta, bet arī dzīves cerība, ko Tēvs dāvā caur sava Dēla augšāmcelšanos. Ja stingri ticam augšāmcelšanai, mūsu rīcību vairs nevada nāves bailes. Nāvi, krustu un ciešanas mēs spējam pieņemt tikpat brīvi kā Kristus, kurš to visu pieņem nevis kā nepanesamu ļaunumu, bet izvēlas to aiz mīlestības, lai dāvātu sevi. „Es atdošu savu dzīvību, lai es to atkal atgūtu. Neviena to nav man atņēmis” (Jņ 10, 17 – 18).

Mēs varam visu to uzņemties, lai atbrīvotu citus, un paši tomēr paliekam dzīvi, jo mūsu skatiens lūkojas tālāk par nāvi – uz mūžību. Tādējādi ticība augšāmcelšanai kļūst par spēku, kas palīdz pieņemt krustu, ko atradīsim, pildot savu misiju. Kristus, kuram sekojam, mūs māca upurēties mīlestībā tikpat pilnīgi kā Viņš. Tēvs arī mums dāvās augšāmcelšanos. Tā mēs sapratīsim, ka Dievs mūs glābj nevis no nāves, bet caur nāvi. Viņš nāk nevis tāpēc, lai novērstu ciešanas, kas neizbēgami pavada apņemšanos radikāli sevi dāvāt, bet lai atklātu mums augšāmcēlušos Kristu. Viņš dāvā cerību, kas mūs balstīs, kad piedzīvosim ciešanas.

Nāve ir pāreja uz pilnīgu dzīvi, brīdis, kad dievišķā dzīve pārlejas pāri cilvēciskajai būtībai, novērsdama visus ierobežojumus. Teiktais attiecas ne tikai uz fizisko nāvi, bet arī uz aizliegšanos, savu uzskatu maiņu, Kristus skatienu pieņemšanu, atteikšanos no sava gara, kas ir egoisma un pasaulīgu uzskatu apzīmogots, lai mūs piepildītu Kristus Gars, kurš mudina mūs sevi brīvi ziedot mīlestībā. Kas dzīvo ar Kristus Garu, pilnīgi un galīgi kļūs līdzdalīgs Viņa augšāmcelšanās un Viņa dzīves pilnībā. Ticības dzīvē pienāk gan nāve, kuru pieņemam mīlestībā, gan augšāmcelšanās, kas mūs pilnvaro dzīvot daudz priecīgāk, brīvāk un ar lielāku virzības spēku.

Augšāmcēlušies kopā ar Kristu, mēs esam kļuvuši patiešām dzīvi un spējam turpināsim savu pestīšanas misiju personiskajā dzīvē, ģimenē, sabiedrībā un visā pasaulē.

Sv. Ignācijs no Lojolas

Atbilstoši novērtēt savus talantus

Reiz kāds draugs jautāja telegrāfa izgudrotājam Samuelam Morzem:

„Profesor, vai, kādreiz eksperimentējot, Jums ir bijis tāds brīdis, kad vairs nezināt, ko darīt tālāk?”

„Protams, ne reizi vien,” atbildēja Morze.

„Un ko Jūs tādos brīžos darijāt?”

„No sirds atzišos, ko vēl nevienam neesmu stāstījis,” teica izgudrotājs. „Brīžos, kad vairs nezināju, kas jādara, nometos ceļos un lūdzu no Dieva gaismu un gudrību.”

„Un tā gaisma un gudrība atnāca,” pajautāja draugs.

„Jā,” atbildēja Morze, „un vēlos piebilst, ka laikā, kad Amerikā un Eiropā mani sāka slavēt par manā vārdā nosaukto izgudrojumu, nekad nedomāju, ka esmu to pelnījis. Sekmīgi izmantoju elektrības īpašības ne tāpēc, ka būtu pārāks par citiem cilvēkiem savu zināšanu dēļ, bet vienīgi tādēļ, lai ar tām kalpotu Dievam, vēloties tās dāvāt cilvēcei, jo šīs lietas bija kādam jāatklāj. Un Viņš izvēlējās mani.

Sv. Ignācija no Lojolas garīgie vingrinājumi

Mans jūgs ir maigs, mana nasta ir viegla (Mt 11, 30)

Sākums iepriekšējā „Gaismas Taka” numurā

Kardināls Julians Vaivods Pēterpils seminārā

1913. gada rudenī nākamais kardināls sāk mācības Pēterpils Katoļu Garīgajā seminārā. „Šeit gan pasniedzēju, gan audzēkņu vidū bijuši dažādu tautību cilvēki,” stāsta mariāņu tēvs Jāzeps Grišāns, „tāpēc tur skanējusi gan poļu, baltkrievu, lietuviešu, krievu, gan latviešu valoda; lekcijas, savukārt, notikušas latīņu, poļu un krievu valodās, bet oficiālās valodas statuss seminārā bija poļu valodai, kurā notika visas meditācijas un konferences.”

Julianu satrauca poļu valodas nezināšana un nespēja sekot lekcijām, kas iesācējiem pārsvarā ir poļu valodā. Pārliedzot piepūli pat noved pie saslimšanas un nespējas pusotru mēnesi apmeklēt lekcijas, bet pēc daudziem gadiem – 1975. gadā – svētā Mateja svētku noslēguma sprediķī svētā Jēkaba katedrālē, kavēdamies pie pravieša Isaja vārdiem, ka Dieva domas nav cilvēku domas, viņš jau kā bīskaps pastāstīja arī atgadījumu no pāvesta Pija X dzīves un sasaista to ar gadījumu no savas seminārista dzīves.

Kad nākamais pāvests kā jauneklis vēlējās iestāties garīgajā seminārā, rektors viņa lūgumu noraidījis, bet reflektants vēlāk iestājies citā seminārā, kļuvis par priesteri un beigās pat par pāvestu. Pāvests, satiekot pirmo rektoru, tam pārmetis Kristus vārdiem: „Akmens, ko namdari atmēta, ir kļuvis stūrakmens.” Vaivods domas turpinājumā pasaka, ka semināra gados biktstēvam vaļsirdīgi izkratījis sirdi un atzinis savu nesagatavotību sekot semināra mācību programmai, un tas ieteicis tūlīt izstāties no semināra un mācīties kādu amatu. To izdzirdis, Julians sācis tik gauži raudāt, ka biktstēvs „apžēlojies” un noteicis: „Nu, vari arī pamēģināt, bet man liekas, ka grūti tev klāsies.”

(..) Pat tikai pavirša ieskatīšanās Vaivoda semināra gadu dienasgrāmatā ļauj skaidri saskatīt gan viņa lielo tieksmi pēc zināšanām, uzcītību to apgūšanā, gan dievbijību un citas teicamas īpašības. Viņš raksta, ka sevišķi pievērsies latīņu valodai, lai atvieglotu teoloģijas, filozofijas un Baznīcas likumu mācīšanos. Tāpat viņš piemin arī, ka, brīvdienas pavadot pie vecākiem, gandrīz nemaz neizlaiž no rokām grāmatas.

Savā iesvētīšanas dienā jaunais priesteris raksta, ka ir galīgi tapis „priesteris uz mūžiem pēc Melhizedeka kārtas”, un to var tikai piedzīvot un sajūst, bet grūti izstāstīt, jo tas ir savāds cilvēka svētums, savādas jūtas, ko katrs uzskata par savu, citiem neatklājamu noslēpumu – un tikai Dievs dod dzīvē piepildījumu visām labajām vēlmēm un lūgšanām. Gaidāma grūta un vienlaikus patīkama garīdznieka dzīve „ar pūlēm par ļaužu dvēselēm un viņu garīgo stāvokli. Bet kā Dievs svētīs to darbu, kā to veicinās, par to tik vajag vēl lūgties”.

*No Jāņa Broka grāmatas „Pirmais no mūsu tautas”
Turpinājums nākamajā „Gaismas Taka” numurā*

Juliana Vaivoda pieminekļa ģenerālsponsors:

„Pareizraksteības vōrdneica” Vatikāna Apustuliskās bibliotēkas krājumos

2015. gada 10. martā brīnišķīga notikuma – semināra par albumu „Terra Mariana. 1186-1888” – ietvaros Pītera Stroda „Pareizraksteības vōrdneica”, kas ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības un privāto ziedotāju atbalstu tika izdota Latgales Kultūras centra izdevniecībā 2013. gadā, kā dāvinājums nonāca Vatikāna Apustuliskajā bibliotēkā, to saņemot VAB viceprefektam Dr. Ambrodžio Piazzoni (Ambrogio Piazzoni), un Vatikāna Radio latviešu redakcijas bibliotēkā.

Šī grāmata ir katoļu garīdznieka, bīskapa, garīgās literatūras autora, valodnieka, dramaturga un filozofa Trīs Zvaigžņu ordeņa kavaliera Pītera Stroda 1933. gadā izdotās grāmatas „Pareizraksteības vōrdneica” atkārtots izdevums, kas lietojams, lai atjaunotu, apgūtu un nostiprinātu savas zināšanas plaši lietojamajā Izglītības ministrijas 1929. gada 19. jūnijā apstiprinātajā Latgaliešu valodas pareizrakstības komisijas izstrādātajā ortogrāfijā.

Pasākums, kas norisinājās Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomes laikā, par vēsturisko albumu „Terra Mariana. 1186-1888” notika Vatikāna Apustuliskās bibliotēkas semināru telpā.

Seminārā klātesošos uzrunāja Vatikāna Pontifikālās Kultūras padomes prezidents kardināls Džianfranko Ravazi (Gianfranco Ravasi), Vatikāna Apustuliskās bibliotēkas prefekts Cēzars Pasīni (Cesare Pasini), Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Dr. Andris Vilks, Latvijas vēstnieks Čehijā, bijušais Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla Dr. Alberts Sarkanis, mākslas zinātniece Ruta Kaminska, Romas Katoļu baznīcas arhibīskaps-metropolīts Zbignevs Stankevičs, Igaunijas vēstnieks pie Svētā Krēsla Juri Seilentāls (Jūri Seilenthal), Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla Dr. Einars Semanis un Vatikāna apustuliskās bibliotēkas viceprefekts Dr. Ambrodžio Piazzoni (Ambrogio Piazzoni), kurš faksimilu un komentāru sagatavošanas procesā desmit gadu garumā bija visciešāk iesaistītais Vatikāna puses pārstāvis.

Seminārā piedalījās Latvijas vēstnieks Itālijā Artis Bērtulis, albuma „Terra Mariana” komentāru līdzfinansētājs – uzņēmējs un mecenāts Valērijs Belokoņs, pie Svētā Krēsla akreditētais diplomātiskais korpuss, Vatikāna valsts sekretariāta un Vatikāna Radio pārstāvji, Daugavpils universitātes Latgales Pētniecības institūta direktors Dr. Henriks Soms, LNB izpilddirektore Dzintra Mukāne, LNB Atbalsta biedrības, akadēmisko aprindu un latviešu kopienas Romā pārstāvji.

Atjaunotās Pītera Stroda grāmatas „Pareizraksteības vōrdneica” 950 eksemplāri tika dāvināti Latvijas reģionālajām bibliotēkām, Rīgas Centrālajai un Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, kā arī ar Latgali saistītām izglītības iestāžu bibliotēkām.

Atbalstot Izglītības un zinātnes ministrijas iniciatīvu par skolēnu un skolotāju nodrošināšanu ar digitālajiem mācību līdzekļiem, šim Vōrdneicas izdevumam tika izveidota arī brīvpieejas digitālās grāmatas versija, kas bez maksas ir lietojama uz dažādām elektroniskajām iekārtām. Šo iniciatīvu atbalstīja izglītības uzņēmums „Lielvārds”. Digitālā formātā vārdnīca pieejama – www.ldb.lv/pspv.

Georgs Turlajs

„Gaismas Taka”, reģ. Nr. M 001011

Izdevējs: Romas katoļu Baznīcas Rēzeknes – Aglonas diecēze
un Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrība

Redakcijas adrese: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601

E-pasts: eppuslatgaliensis@inbox.lv (ar norādi: Gaismas Takai)

Iespiests: SIA „Latgales druka”

Adrese: Baznīcas iela 28, Rēzekne, LV-4601

Par publikāciju saturu un atspoguļoto faktu precizitāti atbild publikācijas autors.

Redakcijai ir tiesības labot manuskriptus.